

Dkt. Robert A. Peterson, Wokovu, Kipindi cha 16, Utakaso, Sehemu ya 2, Upelelezi wa Kihistoria

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu wokovu. Huu ni kipindi cha 16, Utakaso, Sehemu ya 2, Utambuzi wa Kihistoria.

Tuombe pamoja, Baba mwenye neema.

Tunakushukuru kwa neema yako, ambayo inatuokoa, inatuweka, inatupa zawadi, na itatuleta nyumbani salama. Tubariki tunapojifunza kutoka kwa wanaume na wanawake wacha Mungu kuhusu maisha ya Kikristo. Tutie moyo katika matembezi yetu pamoja nawe; tunaomba kupitia Yesu Kristo Bwana wetu. Amina.

Kama uchunguzi wa kihistoria, kabla hatujafikia fomula za kibiblia na fomula za kimfumo kuhusu utakaso, tunaangalia mitazamo mitano tofauti kuhusu maisha ya Kikristo. Tulisema kuanza, zina mengi yanayofanana kuliko yasiyo sawa, na kwa hivyo, kwa njia fulani, tunasisitiza tofauti zao isivyo haki, lakini hata hivyo, ni tofauti halisi.

Tumeangalia mitazamo ya Kilutheri na Kiwesley na sasa mtazamo wa Keswick. Mkutano wa kila mwaka wa Keswick umefanyika Keswick, kaskazini mwa Uingereza, tangu 1875. Kati ya mikutano hii kuliibuka mtazamo maalum wa utakaso, unaojulikana kama theolojia ya Keswick, au harakati ya maisha ya juu ambayo imewashawishi wengi.

Theolojia hii inasisitiza maisha ya Ukristo yenye ushindi kupitia nguvu ya Roho Mtakatifu. Walimu wa Wesley walishawishi mikutano ya awali, ikiwa ni pamoja na John Wesley mwenyewe, John William Fletcher, na Adam Clark, Wawesley. Kwa miaka mingi, viongozi wengi wa Kikristo wamezungumza huko Keswick.

Miongoni mwao ni wamishonari Hudson Taylor na Amy Carmichael, mwandishi wa ibada Oswald Chambers, na mwinjilisti Billy Graham. Mnamo 2005, Stephen Barabas aliandika chanzo kikuu cha historia na theolojia ya harakati hiyo, So Great Salvation. Inaitwa, ikiwa na kichwa kidogo, Historia na Ujumbe wa Mkutano wa Keswick.

Kabla ya kutaja tofauti ya theolojia ya Keswick, ambayo baadhi yake ni ya utata, tunaona kwamba inashiriki msisitizo mwingi wa kawaida wa kiinjili kuhusu maisha ya Kikristo. Inasisitiza ubwana wa Kristo na utakatifu wake binafsi na kukuza bidii kwa ajili ya misheni. Inatukuza kazi iliyokamilika ya Kristo na kuhesabiwa haki kwa imani kama msingi wa utakaso.

Inafundisha kwa usahihi kwamba si tu kuhesabiwa haki bali pia utakaso lazima uishi kwa imani katika Kristo. Inafundisha kutegemea nguvu za Roho kwa ajili ya maisha ya utakatifu na upendo. Kulingana na theolojia ya Keswick, maisha ya Kikristo yanahusisha migogoro miwili muhimu: kuhesabiwa haki na utakaso.

Na haya kwa kawaida hutokea kwa nyakati tofauti. Kuhesabiwa haki ni kwa neema, kupitia imani katika Kristo, kama Warekebishaji walivyofundisha. Utakaso ni tukio la baadaye linalotokea baada ya kuhesabiwa haki, na pia, ni kupitia imani katika Kristo.

Theolojia ya Keswick inafundisha kwamba kukutana huku kwa mara ya pili na Roho Mtakatifu, baraka ya pili, ni muhimu kwa maisha ya Kikristo yenye mafanikio. Baraka ya pili inawawezesha waumini katika Kristo kuendelea katika utakatifu na mambo ya ndani zaidi ya Mungu. Wakristo huhama kutoka kuhesabiwa haki hadi utakaso, baraka ya pili, kupitia kujisalimisha na imani.

Kwa kweli, kujaribu kwa bidii maisha ya Kikristo hakuna faida. Ili kurudia kauli mbiu maarufu, waumini waliohesabiwa haki lazima wanukuu, waache, na wamwache Mungu, kwa kumaliza nukuu, wafurahie maisha ya Kikristo yenye ushindi. Lazima waache juhudi zao wenyewe za utakaso na wamruhusu Mungu, kwa Roho, afanye hivyo kupitia wao.

Kwa wengi, hii inaonekana kama utulivu, mtazamo kwamba ufunguo wa kiroho ni kutofanya kazi kwa mwanadamu na kutofanya kazi. Wakosoaji wanadai kwamba mafundisho ya Keswick huwakatisha tamaa waumini kupigana na dhambi na badala yake kumwamini Roho ili ashughulikie. Theolojia ya Keswick inaamini kwamba tunapokea kuhesabiwa haki na utakaso kwa imani, kama tulivyosema.

Kwa hivyo, tunapokea utakaso kwa kumwomba Mungu. Ingawa Wakristo hupokea Roho Mtakatifu wakati wa kuongoka, lazima wafikie hatua ya dharura ya kufanya uamuzi na, kwa imani, wamwamini Roho kuingia katika maisha ya juu ya utakaso. Kuhesabiwa haki kunamaanisha kumpokea Kristo kama Mwokozi.

Kazi ya pili ya utakaso ina maana ya kumpokea Yeye kama Bwana. Ingawa hii haiongoi kwenye ukamilifu usio na dhambi katika maisha haya, ambao utatokea tu katika maisha yajayo, inapaswa kusababisha mafanikio thabiti katika kushinda dhambi katika maisha ya Kikristo. J. Robertson McQuilken, ambaye anaendeleza mtazamo wa Keswick kuhusu utakaso, makosa, nukuu, Wakristo wa kawaida wenye kutoamini na mara nyingi hutenda kama wasioamini kwa kutoshinda dhambi na kumtii Kristo.

Dawa yake kwao ni Mkristo wa kawaida, ndani ya alama za nukuu, yaani, yule anayeishi kulingana na uelewa wa Keswick wa utakaso. Ninamnukuu J. Robertson McQuilken, maarufu kwa uongozi wake katika Chuo cha Biblia na Seminari cha Columbia na maarufu kwa kuacha kazi hiyo ili kuwa mlezi wa muda wote wa mke

wake alipopatwa na shida kubwa ya akili na kutoweza kujitunza. Watu walisema, wewe ni mjinga! Una nafasi hii ya kifahari, na unawasaidia wengi sana.

Akasema, Nitakuwa mume mwaminifu kwa neema ya Mungu na kumwamini Bwana ataniandalia shule, jambo ambalo alifanya. Kwa hivyo, maisha ya kupongezwa, hakuna shaka. Mtu mcha Mungu.

Na shule hiyo imekuwa maarufu kwa kutuma wamishonari. Lakini haimaanishi kwamba theolojia ya Keswick ni sahihi kabisa. Kumnukuu J. Robertson McQuilken, Mkristo wa kawaida, kuna sifa ya majibu ya upendo kwa kutoshukuru na kutojali, hata uadui, na hujazwa furaha katikati ya hali mbaya na amani wakati kila kitu kinaenda vibaya.

Mkristo wa kawaida hushinda katika vita na majaribu, hutii sheria za Mungu kila mara, na hukua katika kujidhibiti, kuridhika, unyenyekevu, na ujasiri. Michakato ya mawazo iko chini ya udhibiti wa Roho Mtakatifu, na maandiko yanafundisha kwamba Mkristo wa kawaida huakisi mitazamo na tabia ya Yesu Kristo kihalisi. Mungu ana nafasi ya kwanza katika maisha yake, na ustawi wa wengine unatangulia matamanio ya kibinafsi.

Mkristo wa kawaida ana nguvu si tu kwa ajili ya maisha ya kumcha Mungu bali pia kwa ajili ya huduma yenye ufanisi kanisani. Zaidi ya yote, ana furaha ya kuwa na ushirika wa kudumu na Bwana. Hiyo ni kutoka kwa Five Views of Sanctification, Zondervan 1996.

Ni wazi kwamba, mojawapo ya mitazamo mitano ni theolojia ya Keswick, ukurasa wa 151. Nitatathmini haya baada ya kuzungumzia mitazamo ya Wapentekoste na Waliorekebisha. Mitazamo wa Wapentekoste kuhusu maisha ya Kikristo.

Upentekoste huanzia miongo ya kwanza ya karne ya 20 na huduma za Charles Parham huko Topeka, Kansas, na William Seymour huko Azusa Street huko Los Angeles, California. Ili kuelewa Upentekoste, ni lazima tufahamu mawimbi matatu ya Roho Mtakatifu, ambayo huitwa hivyo. Wimbi la kwanza ni Upentekoste wa kawaida, ulioelezwa hapo juu, ambao ulisababisha madhehebu mapya, kama vile Assemblies of God.

Wimbi la pili ni harakati ya karismatiki ya miaka ya 1960 na 70 ambayo iliathiri makanisa makuu ya Kiprotestanti na Kanisa Katoliki la Roma. Lilipata jina lake kwa msisitizo wake juu ya karismata, au vipawa vya miujiza vya Roho Mtakatifu. Wimbi la tatu lilianza miaka ya 1980 na lilijulikana kwa ishara na maajabu yaliyoambatana na uinjilisti wenye nguvu.

Wimbi la kwanza, Upentekoste halisi, Assemblies of God. Wimbi la pili lilikuwa harakati ya karismatiki ya miaka ya 60 na 70. Wimbi la tatu, ishara, na maajabu, Seminari ya Fuller, uinjilisti wenye nguvu.

Byron D. Claus, kiongozi wa Kipentekoste anayeheshimika katika Assemblies of God, anashiriki mada tano zinazotambulika katika Upentekoste wa kawaida. Chapisho lake ni mchango wa kitabu ambacho nilihariri pamoja na ndugu wengine wawili, Tony Shute, na Chris Morgan, Why We Belong, Evangelical Unity and Denominational Diversity, ambapo ndugu kutoka mila sita walishiriki, nambari moja, kwa nini kuwa Mkristo wa kiinjili ni muhimu zaidi kwao kuliko mstari wao wenyewe. Na nambari mbili, ni nini, inamaanisha nini kwao kuwa Mlutheri, Mkristo wa Matengenezo, Mbatisti, Mpentekoste, Mmethodisti, au Mwanglikana, Jenerali Bray.

Ninamshukuru Bwana kwa kunikumbusha. Ni jambo la kawaida. Vyovyote vile, Byron D. Claus, wakati huo akiwa rais wa Seminari ya Assemblies of God huko Kansas City, Kansas, aliandika mtazamo wa Kipentekoste kuhusu maisha ya Kikristo.

Hapa kuna mada zake tano. Mada hizi za kihistoria ni pamoja na kuhesabiwa haki, msamaha wa Mungu wa dhambi, utakaso, uhuru kutoka kwa nguvu ya dhambi, uponyaji wa kimungu, ujio wa pili wa Kristo, na ubatizo wa Roho Mtakatifu. Watu wengi huchukulia ya mwisho kati ya hizi kuwa tofauti kuu ya theolojia ya Pentekoste.

Kwa sababu hii inachukuliwa kama baraka ya pili baada ya wokovu, kuna kufanana fulani na theolojia ya baraka ya pili ya Wesley ya utakaso kamili. Hata hivyo, fundisho la Wesley linahusu ukamilifu wa Kikristo, huku fundisho la baraka ya pili ya Pentekoste likihusu uwepo wa nguvu wa Mungu katika maisha ya Wakristo. Ingawa Wapentekoste wa utakatifu wanashikilia soteriolojia ya hatua tatu, pamoja na yote mawili, nitaita, kuhesabiwa haki kwa Kiprotestanti wa Matengenezo kwa neema kupitia imani, baraka ya pili ya Pentekoste, na baraka ya pili ya Wesley, zote mbili zikifuata kuhesabiwa haki, tutazingatia Upentekoste wa kawaida ambao hauongezi utakaso kamili wa Wesley kwenye ubatizo wa Roho.

Mtazamo wa kawaida wa Kipentekoste kuhusu maisha ya Kikristo unasema kwamba ubatizo wa Roho Mtakatifu unatofautishwa na wokovu wa awali, unaoonekana kama kuhesabiwa haki au kuzaliwa upya. Ubatizo katika Roho unamaanisha kupokea nguvu ya Roho kwa ajili ya maisha na huduma ya Kikristo yenye mafanikio. Ni muhimu kutambua kwamba Wapentekoste wa kawaida huwaona watu waliomwamini Yesu kuwa Wakristo ikiwa hawajapokea ubatizo wa Roho Mtakatifu.

Hilo halikufanyi Mkristo, linakufanya Mkristo mwenye nguvu. Linakufanya Mkristo anayetumia nguvu za Mungu. Ufufuo ni muhimu kwa wokovu.

Ubatizo wa Roho si lazima kwa wokovu. Huo unaitwa umoja. Upentekoste hufundisha hivyo, na hiyo ni injili nyingine. Lakini makanisa ya Mungu katika

Upentekoste wa kawaida hayasemi kwamba ni lazima ubatizwe na Roho Mtakatifu, kama inavyohibitishwa kwa kunena kwa lugha, kama njia ya kuokolewa.

Hapana. Wanasema ubatizo wa roho ni muhimu si kwa ajili ya wokovu bali kwa ajili ya maisha muhimu ya Kikristo na huduma. Jambo lingine muhimu ni kwamba Upentekoste wa kitamaduni unasisitiza kwamba baraka ya pili lazima iambatane na kunena kwa lugha, glossolalia, kama ushahidi wa ubatizo wa roho.

Mtazamo wa Upentekoste kuhusu ubatizo wa Roho baada ya kuongoka unaonyesha kwamba wanashikilia mwendelezo wa karama za kiroho, tofauti na ukomeshaji unaoshikilia karama zilizosainiwa ulikoma wakati mitume walipoandika Agano Jipya. Greg Allison, katika kitabu chake cha theolojia ya kihistoria, na pia mtandaoni, katika insha katika tovuti ya Muungano wa Injili, anaandika kuhusu mwendelezo, nukuu, msimamo huu unashikilia kwamba Roho anaendelea kutoa kwa Kanisa karama zote za kiroho zilizo rodheshwa katika Agano Jipya kama karama, ikiwa ni pamoja na kile kinachoitwa ishara au karama za miujiza, neno la maarifa, neno la hekima, unabii, miujiza, uponyaji, kunena kwa lugha, na tafsiri ya lugha. Baadhi yangejumuisha, si zote, lakini baadhi yangejumuisha upungaji pepo.

Byron Kloss, mwakilishi wetu wa Kipentekoste, na mtu mcha Mungu, anatumfahamisha kuhusu ulimwengu na mtazamo wa maisha wa Kipentekoste, na ninanukuu, kuhusu swali la usababishi ambalo ni muhimu kwa ujenzi wa mtazamo wa ulimwengu, mpango wa kimungu si tu kundi bora, bali ni ukweli wenye nguvu kwa Upentekoste. Mgawanyiko mtakatifu-wa kidunia unaoelezea usasa unakataliwa na kubadilishwa na uthibitisho wa upatikanaji wa haraka wa nguvu na uwepo wa Mungu. Tunaona ulimwengu kupitia muundo wa ukweli ambapo Mungu yuko karibu na hutoa ushahidi wazi wa uwepo wake wenye nguvu kupitia Kanisa lake.

Funga nukuu. Mafundisho ya Kipentekoste ya ubatizo wa roho kwa ajili ya nguvu na huduma yanachanganyika na msisitizo juu ya kuja kwa Kristo mara ya pili ili kutoa msukumo wenye nguvu kwa ajili ya misheni za ulimwengu. Kwa hivyo, leo, Wakristo wa Kipentekoste na wenye karama wanaunda kundi la pili kwa ukubwa la Wakristo kwa Ukatoliki wa Kirumi na kundi kubwa zaidi la Waprotestanti duniani.

Nukuu: kufikia mwaka wa 2020, duniani kote, kulikuwa na Wakristo milioni 644 katika harakati ya kuwezesha na roho, ambayo ina maana ya Wapentekoste na wapenda karismatiki, wakiwakilisha 26% ya Wakristo wote duniani kote. Kwa kweli, hii ni kutoka kwa tovuti, www.gordonconwell.edu Utafiti wa kufyeka Upentekoste wa kimataifa, ulipatikana Aprili 2022. Mitazamo ya Kilutheri, Wesleyan, Keswick, na Pentekoste kuhusu maisha ya Kikristo.

Mtazamo wa Matengenezo kuhusu maisha ya Kikristo. Matengenezo ya karne ya 16 yalisababisha uamsho wa kibiblia wa injili, mafundisho, ibada na uimbaji, kanisa,

mahubiri na sakramenti, tafsiri ya Biblia, na maisha ya Kikristo. Watengenezo walijitahidi kutumia Biblia katika maeneo hayo yote.

Tawi la Matengenezo la Matengenezo limefanya mabadiliko mengi zaidi katika mafundisho na maisha ya kanisa kuliko matawi ya Kilutheri na Kianglikana. Ninaweza kuongeza katika haki, lakini si karibu mengi kama harakati za Anabaptisti. Kama mitazamo mingine ya utakaso, iliyoshughulikiwa kabla ya hii, John Calvin na warithi wake wa kitheolojia walishikilia mtazamo wa kibiblia wa kuhesabiwa haki.

Kuhesabiwa Haki. Mungu Baba anawatangaza kuwa wenye haki wote wanaomwamini Kristo kama mbadala anapowahesabia haki ya Kristo na kuwakubali kama wana au binti zake. Mtazamo wa Utakaso wa Matengenezo unafanana sana na mitazamo minne iliyopita.

Ina mtazamo wa juu wa maandiko na inafundisha mara kwa mara fundisho la Utatu, dhambi, Kristo na upatanisho wake, wokovu, Roho Mtakatifu, kanisa, na mambo ya mwisho. Inakumbatia fundisho la Luther la Wakristo kama simulustus et picator, wakati huo huo wakiwa wamehesabiwa haki machoni pa Mungu, wenye haki na bado katika maisha yao wenyewe, mara nyingi sana wakiwa wenye dhambi. Anatambua tofauti ya Kilutheri kati ya sheria na injili lakini haioni, kama yeye na warithi wake, kama ufunguo wa Biblia.

Badala yake, inafuatilia hadithi ya kibiblia ya uumbaji, anguko, ukombozi, na utimilifu na inaona umoja wa msingi wa soteriolojia kati ya Agano Jipya katika Agano Jipya la Ibrahimu. Mtazamo wa Matengenezo unatengana na mitazamo ya baraka ya pili ya Wesley na Pentekoste. Inakataa ukamilifu wa Kikristo wa Wesley na badala yake inashikilia utakaso wa maisha yote, unaoendelea.

Pia inakataa mtazamo wa Kipentekoste wa ubatizo wa Roho baada ya kuongoka. Badala yake, inashikilia kwamba wakati wa kuongoka, waumini wote hubatizwa na Roho katika mwili wa Kristo kanisani. Inathamini msisitizo wa Keswick wa kutegemea nguvu za Mungu kwa ajili ya utakatifu lakini inakataa wazo lake la kuachilia.

Badala yake, inaelekeza kwenye Maandiko yanayowahimiza waumini kutumia nguvu nyingi kupigana na dhambi na kuishi kwa ajili ya Mungu. Warumi 8:13, Kwa maana mkiishi kwa kufuata mwili, mtakufa; bali mkiyaua matendo ya mwili kwa Roho, mtaishi.

Wafilipi 3:12, Paulo anasema anajitahidi katika maisha ya Kikristo. Sio kwamba tayari nimepata hili au tayari ni mkamilifu. Bado hajapata ufufuo wa wafu, katika mstari uliotangulia.

Lakini ninajitahidi kuifanya iwe yangu kwa sababu Kristo Yesu amenifanya kuwa yake. Na mojawapo ya mistari ninayoipenda zaidi kuhusu maisha ya Kikristo. Wakolosai 1:29, mstari wa mwisho.

Kwa ajili hii, nikimwasilisha kila mwanadamu kama mkamilifu na mkomavu katika Kristo Yesu. Kwa ajili hii, ninajitahidi. Ni neno lenye nguvu, kopiao .

Inamaanisha kufanya kazi kwa bidii, kufanya kazi kwa bidii, kutoa jasho katika kazi yako. Kwa hili, mimi hufanya kazi kwa bidii. Ninajitahidi kwa nguvu zote za Mungu ambazo yeye hufanya kazi kwa nguvu ndani yangu.

Naipenda. Tunafanya kazi kwa bidii. Lakini wakati huo huo, tunapofanya kazi kwa bidii, tumaini letu liko kwa Mungu.

Tunapaswa hata kutumia bidii na kazi yetu kupita uwezo wetu wa kufanya kazi. Mafundisho yaliyorekebishwa ya utakaso yanatofautisha utakaso wa uhakika au wa awali, utakaso unaoendelea au wa maisha yote, na utakaso wa mwisho. Kama tutakavyoona karibu tutakapofikia miundo ya kimfumo.

Mara moja na kwa wote, Mungu aliwatenga watu kuwa watakatifu katika utakaso kamili. Mungu atawathibitisha katika utakatifu mkamilifu Yesu atakaporudi. Kwa roho yake, anawasababisha kukua katika utakaso unaoendelea katika wakati uliopo.

Hili ndilo jambo kuu tunalolijali tunapozungumzia mafundisho ya maisha ya Kikristo. Sola Scriptura ni msingi wa mtazamo uliorekebishwa wa maisha ya Kikristo. Kwa maana Calvin alitoa mihadhara kila siku kutoka kwa maandishi ya Kiebrania na Kigiriki ya Biblia.

Sola Gratia ni zaidi ya kauli mbiu inayotokana na maneno mawili ya mwisho ya Taasisi za Calvin: utukufu wote kwa Mungu pekee. Badala yake, ni lengo kuu la theolojia na maadili. Soteriolojia iliyorekebishwa ni ya Utatu, ikisisitiza jukumu la baba katika uchaguzi, la mwana katika ukombozi kwa damu yake, na utumiaji wa roho wa wokovu katika muungano na Kristo.

Ni wazi kwamba nimebadilishwa, na mihadhara hii inaonyesha hilo tangu mwanzo hadi mwisho. Nami, Bwana akipenda, natamani kuwa na mtazamo mzuri kuelekea waumini wengine na tofauti zetu katika Kristo. Umoja wa kanisa ni muhimu kwangu, lakini nimebadilishwa bila kuomba msamaha.

Kwa kweli, muungano na Kristo ndio kipaji cha mtazamo uliorekebishwa wa utakaso. Muungano na kifo na ufufuo wa Kristo unahusisha kuteseka pamoja naye sasa na utukufu pamoja naye baadaye. Jukumu la roho katika kutuunganisha na Kristo linamaanisha kwamba waumini ni wapya kweli katika Kristo.

Lakini kama Anthony Hoekema alivyonifundisha katika vitabu vyake, ikiwa ni pamoja na *Saved by Grace*, ambacho ni kitabu kuhusu matumizi ya wokovu, sisi ni wapya kweli katika Kristo tayari, lakini sisi si wapya kabisa. Wapya kweli lakini si wapya kabisa. Maneno hayo yamewasaidia watu wengi katika shule ya Jumapili wanaponisikia nikifundisha kutoka sehemu fulani ya Biblia ambapo Bwana anadai utakatifu, na wanasema, ndio, lakini siishi hivyo.

Sio kila wakati, si mara kwa mara. Nami nasema unahitaji kutofautisha kati ya picha na filamu. Tukipiga picha za baadhi ya mashujaa na mashujaa wakubwa wa kibiblia, Daudi ni mtu anayeupendeza moyo wa Mungu, jambo ambalo nadhani linamaanisha mtu anayempenda Mungu sana.

Picha mbili. Hii ni uzinzi. Hii ni mauaji kwa njia ya wakala.

Au Petro, kiongozi mkuu wa kanisa la kwanza. Mtu mwenye vipawa vya ajabu ambavyo Mungu alilazimika kuvidhibiti kwa Roho wake Mtakatifu. Huyu hapa Petro.

Picha tatu. Piga, piga, piga. Kumkana Yesu.

Lakini tukipiga picha ya maisha ya Daudi, hakika, licha ya dhambi zake mbaya, alimpenda Bwana na kumtafuta Bwana na kuishi kwa ajili ya Bwana, jambo ambalo ni dhahiri sana likimtofautisha na maisha ya Sauli na nia ya kuuu kwa Daudi. Zaidi ya mara moja, Mungu alimkabidhi Sauli mikononi mwa Daudi, naye akakataa kumgusa mtiwa mafuta wa Bwana. Vivyo hivyo, kwa hivyo naamini Bwana alitupa Daudi na Sauli pamoja.

Unaweza kufanya baadhi ya tofauti hizo. Hata waumini waliojitolea wanaweza kutenda dhambi mbaya, Daudi. Na wale walio na vipawa, uwezo, na nafasi kubwa wakati mwingine wanaweza hata wasiokolewe.

Nilifanya kazi na wataalamu wawili wa kweli na wasomi wa kiwango cha dunia kuhusu vitabu vya Samweli. Wote wawili walihitimisha kwamba Sauli, ingawa alikuwa na kipawa cha Mungu, ingawa Roho alimjia na akatabiri, lakini hilo lilikuwa jambo la kipekee sana. Na watu wakasema, je, Sauli pia yuko miongoni mwa manabii? Kwa sababu inaonekana hakuwahi kuzaliwa upya.

Vivyo hivyo, Petro, akiwa na picha hizo tatu, filamu yake inaonyesha bingwa wa Kristo baada ya Pentekoste. Na siku ya Pentekoste, yeye ndiye mhubiri mkuu. Lakini Mungu anamtoa Yuda pamoja na Petro.

Maisha ya Petro yanatuonyesha maisha ya Petro kwa njia ya kuchekeka, kama vile Daudi anavyotutia moyo. Hata Wakristo wakubwa wanaweza kufanya dhambi za kijinga, kipumbavu, kipumbavu. Na tena, inaonekana kwangu kama Yudas ni kama Sauli.

Mwenye kipaji, akiwadanganya wanafunzi wengine kumi na mmoja. Unanitania? Walitoka wawili wawili. Na kisha tunasoma, oh hapana, niko pamoja na Yuda, hii haitafanya kazi.

Hatusomi hivyo kamwe. Lakini katika Yohana 12 tunasoma, hakuwajali maskini, akipinga upotevu wa manukato miguuni mwa Yesu. Lakini akiwa mtunza mfuko wa pesa, alikuwa akiiba kutoka humo.

Kitenzi kisichokamilika, kinachoonyesha mpangilio wa maisha. Petro anasema, kinatuonyesha, watu wacha Mungu huharibu, wakati mwingine kwa njia kubwa. Yuda anatuonyesha, kuna kitu kama uasi.

Uasi ni kuasi imani ambayo hapo awali ilidaiwa. Na Mungu anaweza kuwarudisha watu, lakini kwa upande wa Yuda, hakufanya hivyo. Na Yuda anaonekana kwangu kama mtu mwenye heshima kubwa.

Huzuni njema, alichaguliwa na Yesu kuwa mtume. Alilisha, na akakusanya mkate na samaki baada ya kuwalisha watu elfu tano. Alisikia mahubiri mlimani, mara kwa mara na mara kwa mara.

Na bado , nadhani hakuwahi kuokolewa kikweli, kama ilivyoonekana wazi kwa kumsaliti bwana wake. Sisi ni wapya kweli, na sisi si wapya kabisa. Hilo litatokea tu Kristo atakaporudi.

Wakati huo huo, muungano na Kristo unaendesha maisha ya Kikristo. Tulikufa pamoja na mwana wa Mungu kwa nguvu ya dhambi. Na tukafufuliwa pamoja naye kwa upya wa uzima, Warumi 6. Sambamba na hadithi ya maandiko, mtazamo uliorekebisha wa utakaso unazingatia waumini wa Mungu wanaowafananisha na mfano wa Kristo kama urejesho endelevu wa imago Dei, mfano wa Mungu ulioharibiwa katika anguko.

Mungu atawakamilisha Wakristo katika mfano wa Kristo atakaporudi kwa ajili ya watu wake. Sasa, kwa roho, wanamwiga Kristo wanapotumia njia ya Mungu ya neema iliyotolewa kwa kanisa. Kuhubiri neno, kutoa sakramenti, ubatizo katika Meza ya Bwana, na sala.

Katika tathmini ya maoni, bila shaka nina upendeleo. Lakini pia nikiwa tayari kwa Mungu; nia yangu ni kuwa Mkristo wa kiinjistiki kwa ujumla. Na kwa hivyo, siwalaani wale wanaoshikilia maoni mengine.

Na kwa kweli, naona nguvu katika yote. Jambo la kwanza kusema katika kumalizia ni jambo la kwanza tulilosema mwanzoni. Mitazamo hii mitano ya utakaso ina mambo muhimu zaidi yanayofanana.

Hili ni jambo muhimu, kwani bila hilo, kulinganisha mitazamo mbalimbali ya maisha ya Kikristo huelekea kupotosha kwa kusisitiza kupita kiasi tofauti zao. Wana tofauti. Lakini ni waumini wenza katika Kristo ambao wanapaswa kukubaliana katika Bwana.

Hata wanawasiliana kuhusu tofauti zao kwa sababu watagundua kwamba wakifanya hivyo, wana msingi mwingi wa pamoja. Kwa hivyo, tunafurahi kwamba mitazamo mitano ya maisha ya Kikristo inayojadiliwa ni ya kawaida katika mafundisho yao kuhusu Mungu, dhambi, wokovu, Roho Mtakatifu, kanisa, na mambo ya mwisho. Kusema hivi si kupunguza tofauti kati ya mitazamo hiyo.

Ni, kwa kuanzia na kukiri kwao kwa pamoja ukweli wa imani ya kiinjili. Hata hivyo, kuna tofauti kati ya mitazamo mitano ya maisha ya Kikristo. Na ni muhimu.

Ingawa wainjilisti wote wana deni kwa Luther kwa ugunduzi wake mpya wa injili, kusita kwake kuthibitisha ipasavyo utakaso unaoendelea kunaendelea katika anga zake za kitheolojia. Katika mkutano huo huo wa ETS, nilioutaja mwanzoni mwa sehemu hii, nilimsikia mwanatheolojia maarufu wa Kilutheri David P. Scare akisema, nukuu, hakuna maendeleo katika maisha ya Kikristo, nukuu ya mshangao, nukuu ya karibu. Kwa heshima hatukubaliani.

Na elekeza kwenye 2 Wakorintho 3:18 , Waefeso 4:15, 4:20-24, Wakolosai 1:9-10, 1 Timotheo 4:12-15, Waebrania 6:1, 1 Petro 2:2, 2 Petro 1:5-8, 1 Yohana 2:3-6, 1 Yohana 3:4-6, 1 Yohana 3:14-18. Nitafanya hivyo tena kwa wale wanaoandika maelezo. 2 Wakorintho 3.18, Waefeso 4:15, na mistari 20-24. Wakolosai 1:9-10, 1 Timotheo 4:12-15, Waebrania 6:1. Tuendeleo na mambo ya msingi na tukue, mwandishi anasema.

1 Petro 2:2, 2 Petro 1:5-8, 1 Yohana 2:3-6, 1 Yohana 3:4-6, 1 Yohana 3:14-18. Tunakubaliana na Luther na Calvin kuhusu umuhimu wa fundisho la kuhesabiwa haki kwa uhuru. Pamoja na ndugu na dada zetu wa Kilutheri, tunatambua tofauti ya injili ya sheria, hasa katika Paulo. Lakini hatuioni kama ufunguo wa tafsiri ya kibiblia kama Walutheri wanavyofanya.

Pia tunakubaliana na maelezo ya Luther kuhusu Mkristo kama mtu ambaye ni simul justus et peccator , wakati huo huo mwenye haki katika Kristo na mwenye dhambi katika vitendo, mara nyingi sana. Lakini tunaona hili halitoshi kuelezea ukamilifu wa maisha ya Kikristo. Kwa hilo, maisha pia yanahusisha ukuaji, nukuu neema na ujuzi wa Bwana na Mwokozi wetu, Yesu Kristo.

2 Petro 3:18, na mistari iliyotajwa katika aya iliyotangulia, kwa rehema, sitaisoma tena. Tunaheshimu maisha na huduma ya John Wesley. Nilitaja hapo awali kitabu, Kwa Nini Mimi Si Mwarmini.

Kazi ya mwenzangu Michael Williams ilikuwa kusoma maisha na maandishi ya Arminius. Yangu ilikuwa kusoma maisha na maandishi ya Wesley. Loo, nilikuwa na ushirika na kaka huyu.

Mtu mcha Mungu jinsi gani. Ujasiri ulioje kwa ajili ya injili. Loo, neno langu.

John Wesley angehubiri injili popote, na hilo halikuwa jambo la kawaida wakati huo. Injili ilipaswa kuhubiriwa kanisani tu. Hakukubaliana.

Aliipeleka mashambani. Aliipeleka kila mahali. Kitabu kimoja kuhusu maisha yake kinasema alihubiri injili jikoni, chumbani kwa familia, kila mahali, mashambani, kila mahali.

Na alikuwa mtu mdogo, mnyonge, na angeweza kuumizwa na mtu mkubwa. Wakati mmoja, alikuwa na mkutano wa injili ghalani, sawa? Na watu nje ya ghalani walikuwa wakimsumbua. Wakimtishia.

Kwa neema na rehema za Mungu, alifanikiwa kumwalika mmoja wa watu aliowaongoza kwa Kristo. Na mwisho wa mkutano, mtu huyo alisema, Uko taabani, kijana. Kundi hilo litakudhuru kimwili.

Na mtu huyu alikuwa mtu mkubwa. Alisema, Tazama, simama mabegani mwangu. Na jambo hili litakapokwisha, tutafungua mlango huo nami nitakimbia niwezavyo.

Walifanya hivyo. Alifanya hivyo. Na mtu huyo alipigwa mijeledi miguuni.

Lakini Wesley aliokolewa. Mtu mcha Mungu sana. Kwa kukiri kwake mwenyewe, ndoa yake haikuwa mfano.

Na alikaa mbali na nyumbani kadiri awezavyo. Akitumia muda mwingi zaidi na farasi wake kuliko mkewe. Vyovyote vile, pamoja na kaka yake Charles, mwandishi mkuu wa nyimbo za kidini wa maelfu ya nyimbo za kidini, sasa napuuza zile mbaya za kupinga Ukalvini, ambazo, kwa bahati nzuri, nadhani hazimo katika vitabu vya nyimbo za kidini.

Lakini ni zawadi iliyoje kwa kanisa la Kikristo na ni kiasi gani cha wema walichofanya. Na Mungu aliwatumia kuleta uamsho nchini Uingereza, ambao ulihitaji sana. Ninaheshimu sana maisha na huduma ya John Wesley.

Nakubaliana na mawazo yake mengi, ikiwa ni pamoja na kwamba utakaso ni mchakato dhidi ya mila ya wengi iliyomfuata, iliyokataa utakaso unaoendelea, kuanzia na mwanafunzi wake Adam Clark. Lakini tunajikwaa juu ya mafundisho yake kuhusu ukamilifu wa Kikristo au utakaso kamili. Tunaamini katika utakaso kamili.

Lakini kama Paulo asemavyo, itatokea, kwa kunukuu, wakati wa kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo. 1 Wathesalonike 5:22-23. Ni kile tunachokiita sala ya matamano.

Ni aina ndogo ya aina ya epistolari. Paulo ana hamu hii kwao, na kuonyesha hamu hiyo ni sala kwa ajili yao. Mungu wa amani mwenyewe awatakase kabisa.

Roho zenu, nafsi zenu, na miili yenu yote ihifadhiwe bila lawama wakati wa kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo. Mstari unaofuata, ambao ni 1 Wathesalonike 5:23-24 unasema, Mungu ni mwaminifu. Atafanya hivyo.

Tutatakaswa kabisa Yesu atakaporudi tena. Hadi wakati huo. Tunavutiwa na hamu ya Wesley, hamu ya Wesley ya utakatifu na tunakiri kwamba mara nyingi tunashindwa kutimiza amri ya Bwana ya kuwa watakatifu kama mimi nilivyo mtakatifu.

Mambo ya Walawi 11:44-45. 1 Petro 1-16 tukinukuu hilo. Hata hivyo, tunakataa kwamba hali ya utakaso kamili inaweza kupatikana katika maisha haya hata kwa tofauti ya uangalifu ya Wesley kwamba haimaanishi kutokuwa na dhambi kabisa, lakini inamaanisha kutovunja sheria inayojulikana kimakusudi kwa sababu ya upendo huo kwa Mungu, kwa sababu ya upendo wake mkuu kwetu.

Keswick hufuata muhtasari wa msingi wa kitheolojia wa kiinjili katika maeneo mengi isipokuwa kwa moja pekee, mkutano wa pili na Roho Mtakatifu unaowezesha maisha ya Kikristo yenye kina kirefu. Kwa heshima ipasayo kwa walimu wa kimungu, tunakataa fundisho hili la pili la baraka kama lisilo la kibiblia. Maandiko hayatufundishi kumwachilia Mungu na kumwachilia.

Inafundisha kwamba tunapaswa kutegemea neema ya Mungu inayotuwezesha kuishi kwa ajili yake. Hilo linaendana na mafundisho ya Keswick. Lakini haituitii kwenye utulivu bali uanaharakati katika maisha ya Kikristo.

Hatuwezi kufikiria mifano zaidi ya wanaharakati kwa maisha ya Kikristo kuliko askari, wanariadha, na wakulima, ambazo ndizo taaluma ambazo Paulo anazitaja katika 2 Petro 2:4-6. Askari, wanariadha, wakulima, 2 Petro 2:4-6. Wanamwachilia Mungu na kumruhusu? Sidhani hivyo.

Kama wao ni Wakristo, wanamwamini Mungu, lakini wanafanya kazi kwa bidii katika uaskari wao, riadha, na kilimo. Je, una bustani? Unajua ni kazi ngapi hiyo? Unaenda likizo kwa wiki moja, na jamani, magugu haya yote yalitoka wapi? Tunavutiwa na maisha na huduma za ndugu na dada zetu wengi wa Kipentekoste katika Kristo. Tunafurahi katika kueneza kwao injili kote ulimwenguni.

Hata hivyo, tunalazimishwa na uelewa wetu wa maandiko kukataa fundisho lao la pili la baraka pia. Tumewajua vijana wa Kipentekoste waliokuwa wamepooza kuhusu

huduma kwa sababu hawakuwa wamenena kwa lugha kama ushahidi wa kumpokea Roho Mtakatifu. Na tena, nitasema, si kwa ajili ya wokovu.

Huo ni uzushi. Hawafundishi hivyo. Upentekoste wa kitamaduni, kama ulivyoonyeshwa na Assemblies of God, unakufundisha kunena kwa lugha kama ushahidi wa kumpokea Roho Mtakatifu, si kwa ajili ya wokovu bali kwa ajili ya nguvu katika maisha ya Kikristo na katika huduma.

Ndiyo maana vijana hawa, ambao baadhi yao nimekutana nao, walihisi hawana nguvu kiroho. Mwanamume mmoja alisema nashuku baadhi ya marafiki zangu huenda waliidanganya. Singefanya kitu kama hicho kamwe.

Wakati huo huo, alikuwa towashi wa kiroho. Alijihisi hana nguvu kwa sababu alifikiri hakuwa na upungufu wa Roho Mtakatifu. Aliokolewa.

Alizaliwa upya. Alikuwa amemwamini Yesu. Lakini alikosa baraka hii ya pili ya kumtumikia Bwana kwa sababu hakuwa amesema kwa lugha.

Paulo anasema kwamba Wakorintho, nukuu, wote walibatizwa na roho mmoja katika mwili mmoja. 1 Wakorintho 12:13. Na baadaye katika sura hiyo hiyo anaandika, nukuu, je, wote wana karama ya uponyaji? Je, wote hunena kwa lugha? Je, wote hutafsiri? Mstari wa 30, ambapo kielezi kilichotumika, kielezi hasi, chembe hasi, kinahitaji jibu hasi.

Kwa maneno mengine, si wote hunena kwa lugha, sivyo? Hapana, imeelezwa waziwazi na Mgiriki. Wote walikuwa wamepokea ubatizo wa Roho, lakini wote hawakuwa na, wote hawakuwa na karama yoyote ya kiroho, ikiwa ni pamoja na kunena kwa lugha. Ni kwa mpango wa Mungu, ili washiriki wa kanisa waweze kuhitajiana.

Tunaona jinsi Anthony Ho anavyoshughulikia baadhi ya mambo ambayo tumejadili kuwa ya kuvutia. Hoekema anakataa uelewa wa kitamaduni na uliorekebishwa wa ordo salutis, utaratibu wa wokovu. Hili ni wazo kwamba vipengele mbalimbali vya matumizi ya wokovu, kuzaliwa upya, wito, uongofu, kuhesabiwa haki, kupitishwa, utakaso, na uvumilivu vyote vinaweza kuwekwa katika "mpangilio wa kimantiki."

John Frame ameonyesha kwamba hili ni tatizo kwa sababu ya hisia tofauti za mpangilio katika orodha. Urejesho unasimama katika mpangilio wa sababu kwa wengine, lakini imani ndiyo njia au chombo cha kuhesabiwa haki na kupitishwa, si sababu yao. Ningeweza kuendelea na hilo.

Kwa hivyo, kuna mkanganyiko katika suala la utaratibu—amri hasa katika ordo salutis. Zaidi ya hayo, kama tutakavyoona, utakaso ni wa awali, unaoendelea, na wa mwisho.

Unawezaje kuiweka katika sehemu moja katika orodha ya mpangilio wa wokovu? Unaiweka katika sehemu tatu? Sidhani hivyo. Inachanganyikiwa. Badala ya kutazama vipengele vya utumiaji wa wokovu mfululizo, anahimiza, akinukuu, tusifikirie basi kuhusu mpangilio wa wokovu wenye hatua au hatua mfululizo, bali badala ya kazi ya ajabu ya neema ya Mungu, njia ya wokovu ambayo ndani yake tunaweza kutofautisha vipengele mbalimbali.

Zaidi ya hayo, ingawa vipengele hivi vya matumizi ya wokovu lazima vitofautishwe, vimeunganishwa chini ya muungano na Kristo. Vyote ni sehemu ndogo za muungano. Mungu anapowaunganisha watu kiroho na mwanawe, anawapa baraka zote za wokovu.

Mtu anayemwamini Kristo huzaliwa upya kwa sababu unapomwamini Kristo na katika uzima, muungano hufuata imani katika Kristo. Kwa neema, kupitia imani, mtu humwamini Kristo; wakati huo huzaliwa mara ya pili, hutangazwa kuwa mwenye haki, hupitishwa, hubadilishwa, hupewa Roho Mtakatifu, na huanza utakaso wa maisha yote. Mungu huwalinda kwa uvumilivu hadi mwisho.

Mjadala huu una maana katika kutathmini theolojia ya pili ya baraka ya Uwesley, Theolojia ya Keswick, na Upentekoste. Loo, zinatofautiana. Theolojia hizi tatu zina soteriolojia ya hatua mbili, mafundisho ya hatua mbili ya wokovu, hatua ya kwanza ya kuhesabiwa haki, ikifuatiwa na baraka ya pili, iwe ni utakaso kamili, Uwesley, kukutana na maisha ya ndani zaidi, Theolojia ya Keswick, au ubatizo wa Roho Mtakatifu, Upentekoste.

Kwa kweli, kama tulivyosema hapo awali, Wapentekoste wa utakatifu wana soteriolojia ya hatua tatu ya kuhesabiwa haki, utakaso kamili, na ubatizo wa Roho Mtakatifu. Hoekema anahitimisha hili katika kitabu chake, *Saved by Grace*, kwenye ukurasa wa 15 hadi 19. Anahitimisha, kwa nini aina hizi za soteriolojia zinapaswa kukataliwa? Tayari tumeona kwamba uelewa sahihi wa mchakato wa wokovu unaona vipengele mbalimbali vya mchakato huo kama vya wakati mmoja badala ya mfululizo.

Kwa hivyo, maendeleo katika maisha ya Kikristo yanapaswa kueleweka kama yanahusisha ukuaji unaoendelea na unaoendelea badala ya kupanda hatua maalum baada ya uongofu. Hoekema anaona matokeo zaidi yenye madhara. Ninaweza kuongeza kwamba alikuwa Mkristo mtamu aliyewakubali waumini wengine.

Bado nakumbuka katika *Saved by Grace*, nikiandika kuhusu utakaso mzima wa Wesley, ambao anakataa, anasema, lakini wako sahihi. Sisi kama waumini ni wa kimwili sana. Ni moyo mzuri sana kiasi kwamba anakiri hitaji lake la kukua katika neema.

Hapa kuna maneno makali kutoka kwake, maneno makali kutoka kwa mtu mtamu na mpole kwa sababu yeye ni mwanatheolojia na anahisi hitaji la kutoa onyo.

Soteriolojia hizi zinaonyesha kwamba kuna aina mbili, au aina tatu, za Wakristo: Wakristo wa kawaida, waliotakaswa, na au waliobatizwa kwa roho.

Hata hivyo, hakuna msingi wa kibiblia wa tofauti kama hiyo. Zaidi ya hayo, mgawanyiko kama huo wa Wakristo unaonekana kufungua njia kwa mitazamo miwili mibaya na yenye madhara. Mfadhaiko kwa upande wa wale ambao bado wanajiona kama watu wa mwisho wa maisha ya Kikristo, na kiburi kwa upande wa wale wanaojiona wamefikia moja ya viwango vya juu zaidi.

Tony Hoekema alipata shahada ya uzamili katika saikolojia kabla ya kwenda seminari na kusoma kwa ajili ya huduma ya Kikristo na baadaye akapata Shahada ya Uzamivu (PhD), labda katika Chuo Kikuu cha Princeton, nasahau, kabla hajafundisha mafundisho ya kidogma, ambayo ndiyo njia ya mageuzi ya kusema mtazamo wa Kipresbiteri. Neno la kimfumo la Kipresbiteri, katika uwanja wa mageuzi, linaitwa mafundisho ya kidogma. Alifundisha theolojia ya kidogma katika Seminari ya Calvin kwa, sijui, miaka 30.

Utakaso, tunaelekea kwenye utakaso halisi, na tutaruka utangulizi wa kibiblia wakati huu kwa maslahi ya wakati na kuruka moja kwa moja kwenye miundo ya kimfumo. Utakaso na Utatu. Kwa hivyo, kile ambacho tumefanya hadi sasa ni kuangalia mitazamo mitano ya maisha ya Kikristo na kuitathmini kwani hiyo ndiyo utangulizi wetu wa kusoma theolojia ya kimfumo ya ufafanuzi wa utakaso.

Utakaso katika Utatu, utakaso katika muungano na Kristo, utakaso katika sehemu yetu, jukumu letu, utakaso katika Kanisa, utakaso katika wakati, utakaso na ushindi na mapambano, utakaso, miundo ya kimfumo, utakaso na Utatu. Unajua, kwa kweli, hebu tuangalie hilo tena mwanzoni mwa hotuba yetu inayofuata. Huu ni wakati mzuri wa kuvunja, baada ya kutazama mitazamo hiyo ya maisha ya Kikristo na tathmini yake.

Wakati mwingine, tutachukua utakaso na miundo ya kimfumo.

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu wokovu. Huu ni kipindi cha 16, Utakaso, Sehemu ya 2, Utambuzi wa Kihistoria.